

Transcript van de preek van Pater Mathieu Wagemaker op 19-12-2021.

Dierbare broeders en zusters,

Dit jaar zullen wij Kerstmis opnieuw achter gesloten deuren vieren. Weliswaar voor het oog van de camera, om toch zo ook weer voor iedereen zichtbaar en als teken van hoop, maar dat is tekenend toch ook voor de tijd waarin wij samen leven. Ik mocht gisteren twee jonge twintigers ontvangen. Met hen spreken, ieder afzonderlijk. En zij deelden met mij, in hun jonge jaren, hun frustratie van deze tijd. Dat je steeds opnieuw er aan herinnerd wordt dat je dingen niet meer mag en niet kunt doen. Dat je niet uit kunt gaan met je vriendin. Dat je niet kunt sporten. Dat je niet naar school kunt gaan. Dat je je sociale contacten niet op kunt bouwen. Maar daaronder klonk eigenlijk een ander verhaal. Ze worden geconfronteerd met iets wat wij eigenlijk niet goed meer kennen, behalve de oudsten onder ons. Dat de wereld, de samenleving, onze samenleving, helemaal niet zo stabiel en altijd veilig of zeker is als het zolang heeft geleken. Wij leven in een tijd en wij leven in een wereld die op zichzelf niet genoeg is. Wij leven in een tijd en een wereld die vergankelijk is. Wij kunnen nog zo'n geweldige structuren opbouwen maar uiteindelijk is er niks op deze wereld die ons de zekerheid, die ons de veiligheid geeft waar ons hart naar zoekt. En zelfs als vorig jaar verteld werd dat er vast hoop zou zijn voor het nieuwe jaar, als het ging om de corona, zo wordt ons vandaag verteld dat die hoop nog moet worden uitgesteld. En wanneer je de bladzijdes van de kranten door slaat dan zie je eigenlijk op elke bladzijde opnieuw dat verhaal verteld worden. Of het nu gaat om de geweldige voornemens om het klimaat aan te pakken, terwijl er nog nooit zoveel kool verstoekt is als juist in deze dagen, waardoor al die doelen volkomen niet gehaald worden. Of het nu gaat om het bevorderen van onze welvaart door het scheppen van vele trilljoenen dollars, euro's en ponden die plotseling minder waard beginnen te worden. Ik kreeg al minder huis voor € 1.- en nu ook minder banaan en minder gas. Geldontwaarding iets wat niet had gekund en wat toch gebeurd. En op zoveel andere manieren staart de werkelijkheid ons in het gezicht. En misschien wel het meest sprekende op zomaar een bladzijde in de krant waarop ons wordt verteld hoe onze bevolking over de komende 30-40 jaar alleen maar ouder wordt en er steeds minder mensen zullen zijn om ons dagelijks brood te kunnen verdienen en ons samen te verzorgen. De wrange vrucht van angst voor de toekomst en het kind. De wrange vrucht van een anti leven mentaliteit die zo lang geleden al is ingezet en die zo sterk onze cultuur bewerkt en bepaald. Maar misschien denkt u nu bij uzelf gaan we nu tijdens de preek in de abdij de krant doornemen? Maar toch doe ik eigenlijk niets anders met u dan de hoofdstukken doornemen van de profeet Micha die aan de eerste lezing voorafgaat. De profeet Micha die bespreekt wat er allemaal in zijn tijd niet volgens de wil van de Heer gebeurt. Hij laat zien wat een groot sociaal onrecht is. Hij laat zien dat de priesters corrupt zijn. Hij laat zien dat de koningen volkomen hun diensttaak verwaarlozen. Hij laat zien dat God zeker geprezen wordt in de tempel maar ondertussen worden mensenoffers gebracht aan de oude goden van Kanaän. En dan, zegt Micha, moet je niet verbaasd zijn als God optreedt. En dan wijst hij, wat toen het gevaar van buiten was, de grote koning van Asur die van buitenaf kwam en al die kleine staten van Israël opslokte en uiteindelijk ook dat Noord stuk. Micha vertelt de waarheid. Wanneer wij mensen niet leven volgens de diepste gebruiksaanwijzing van ons bestaan, d.w.z. als wij ons niet laten sporen wie onze Schepper is. Als wij niet luisteren naar wat de stem van ons geweten ons verteld, en bereid zijn om daar met alles wat wij zijn naar te leven, dan bouwen wij voor onszelf de rampen op die vroeger of later op ons vallen. Maar als dat gezegd is dan kunnen we ons ook afdraaien van de geschiedenis. Dan kunnen we als het ware naar onszelf kijken en zeggen: "zolang het ons niet treft, zal het wel goed komen". "Zolang wij het maar goed hebben, zullen wij over het andere niet praten" "Zolang er zwarte neusjes zijn die tegen de hekken van onze veiligheid aandringen, kunnen wij nog altijd naar binnen kijken". Totdat ooit het andersom zou zijn en onze witte neusjes tegen hun hekken aanstaren. Want ook dat is een les van de geschiedenis. Maar Micha vertelt ons iets anders. Micha die zegt tegen ons dat de toren Gods, Gods rechtvaardigheid, ons weliswaar altijd zal

vinden. Want de waarheid moet nu eenmaal geleefd worden. Maar dat tegelijkertijd niet wij maar God de Heer is van de geschiedenis. En daar waar wij, op een bepaald moment, naar het failliet van onze eigen onmacht staan te kijken, begint God opnieuw in het hart van zijn mensen. Begint God opnieuw in het hart van de Mensenzoon. Micha kon nog vooruit kijken. Hij had als profeet een vooruitzicht op een troost en een bevrijding die zou worden gegeven en een nieuwe Messiaanse Koning die van alle tijden en voor alle tijden zijn voorsprong heeft. En die zal reageren over alle uiteinden van de aarde. En die Man van vrede zal zijn. En die dat zal zijn omdat Hij helemaal en volkomen leeft vanuit de Vader. Leeft vanuit de God van Israël. Hij is volmaakt trouw. Temidden van alle waarheid. En temidden van alle verval. En te midden van alle onmacht spreekt de profeet met de geest van de trouwe God: "Ik laat jullie niet los. Mijn naam is IK DIE BEN". En dan nog zal het ons niet verbazen dat het precies deze profetie is die ook al zoveel inzicht draagt als van de profetie van Jesaja, "Zie de maagd zal zwanger worden", die de eerste christenen geholpen heeft om te onderscheiden, om te begrijpen wie Jezus is. Dat is het antwoord wat aan de wijzen uit het oosten wordt meegegeven. De zoekende mens van deze tijd die opnieuw zal zoeken naar de zin, de betekenis, de hoop van deze en ons leven en van de generaties die na ons komen. En dan wordt deze profetie uitgesproken in het paleis van Herodes. De wijzen gaan uiteindelijk naar Bethlehem en herkennen daar Het Kind. Wij, wij horen de laatste zondag voor kerstmis deze profetie om dat Kind opnieuw te herkennen als de belofte van Gods trouw. Maar dat Kind willen wij herkennen natuurlijk allereerst in de kerststal. Allereerst het grote feest van Kerstmis, maar wij willen ook herkennen in ons. Want wij dragen en wij zijn nu het gelaat van deze Koning die over alle uiteinden van de aarde heerst als een man die vrede is. Het lichaam van Christus dat over alle uiteinden en alle tijden heen reikt om hoop te brengen en de wereld op te bouwen naar een toekomst die staat, zit hier. Wij die door Hem geraakt, samengebracht, geroepen en gezonden zijn. Wij die in deze eucharistie Hem ontvangen die zelf offer ten leven is. Uw wil te doen Heer, dat is mijn vreugde. Niet de wet opvolgen die wij uiteindelijk altijd naar onze eigen hand zetten maar ons hart geven en volledig leven naar God toe die nooit ons mensen bedriegt. Die ons steeds opnieuw dat laat doen wat werkelijk goed is en tot in eeuwigheid mee gaat. En als je dat gevonden hebt. Als je die trouw van God in het hart gevonden hebt. Als je weet dat ondanks alles wat je in de krant leest en wat je angstig kan maken. Dat wij weten dat Zijn wereld in Zijn trouw geborgen is. Zou ons dan niet hetzelfde willen overkomen als de moeder Gods? Zou je niet onmiddellijk willen opstaan omdat te vertellen? Om daarvan te getuigen? Om iedereen die je kent daar deelgenoot van te maken? Immers het mooiste wat je hebt, is pas echt van waarde als je het met een ander kan delen. Maria haast zich naar Elisabeth. Omdat ze natuurlijk wil delen in de vreugde van deze oude vrouw die toch nog moeder mag worden en hoe belangrijk was dat voor haar en voor haar eer. En tegelijkertijd daarin wordt de profetie uitgesproken en wordt alles bevestigd. Dat de vrucht in haar schoot de vervulling is van al haar beloften. En wat zou Maria doen? We horen het niet in deze lezing maar we weten wat erop volgt. Dan zingt Zij haar grote loflied. En een exegeet die zegt: "Dat loflied van Maria, Het Magnificat, dat zingt ze daar niet in het huis van Elisabeth en Zacharias, nee dat zingt ze in de tempel". Zoals ooit Hannah haar lied zong omdat ze dankbaar was voor een kind wat ze kreeg waar ze niet op mocht hopen. En nu zingt Maria in de tempel. En ze zingt omwille van een kind wat een en al verrassing is voor haar. En haar lied is *Hoog verheft mijn ziel de Heer*. Want Hij heeft neer gezien op de kleinheid van zijn dienstmaagd. Dat is ons lied. Dat is onze reactie als we op het einde van de krant zijn gekomen. Dat is wat we aan elke nieuwe generatie mee kunnen geven. Wij zingen het lied van Gods trouw. Enzo, al is het anders dan wij zouden willen, vieren we Kerstmis misschien intiemer, krachtiger en met meer innerlijke kennis van waar het echt om gaat, dan wij in veel andere jaren zouden kunnen.

Moge de Heer ons sterken in deze tijd van hoop!